

ուերկէ անցած է Հռոմ, ապա Գերմանիա, Ֆրանսա, Պելճիքա, Անգլիա և հուսկ ուրեմն Սպանիա, ուր այցելած է Գամպոստէլլայի Ս. Յակոբի ուխտավայրը: Ասկէ աւելի առաջանալով, կը հասնի «յեզր աշխարհին», ուր կը մտնէ 80,000 զանթար տարողութեամբ նսւ մը, որ աշխարհի շրջանը կատարելու նպատակով կը մեկնէր 8 Ապրիլ 1494ին, Քրիստափոր Գոլոմպոսէն երկու տարի յետոյ, 63 օրեր, այսինքն մինչև 15 Յունիս 1494 կը մնայ ծովուն վրայ և ապա ցամաք ելլելով կը շրջի Սպանիոյ զանազան մասերը, Ֆրանսայի հարաւէն կը մտնէ Հիւսիսային Իտալիա և կրկին կ'երթայ Հռոմ, որուն Ոստիա նսւանդիստէն նսւ կ'առնէ Արեւելք դառնալու համար: Իր ուղեգրութիւնը հրատարակած է 1828ին Սէն Մարտէն Փարիզի մէջ, բնագիրին հետ, Ֆրանսերէն թարգմանութեամբ:

Իրեն նման նախիջեւանի հայ կաթողիկոսն ու առաջնորդ Օգոստինոս Բաջենց եպիսկոպոս Պարսկանայտստանէն ճամբոյ ելլելով 1609—1610 թուականներուն շրջած է բազում երկիրներ և գտցած է Սպանիա, և իր այս հետաքրքրական ճամբորդութիւնը գիրի առած է:

Նշանաւոր է նսւ Սիմէոն Դպիր Լեհացիի ընդարձակ ուղեգրութիւնը (1936ին հրատարակուած Վիեննա՝ Հ. Ներսէս վրդ. Ալիսեանի նսխաձեռնութեամբ): Սիմէոն Դպիր իր ճամբորդութիւնը (1608 1619) տասնեւմէկ տարուան ընթացքին կատարած է Լեհաստանէն Պոլիս, Զմիւռնիա, Վենետիկ, Հռոմ, Մուշ, Եգիպտոս, Երուսաղէմ, Հալէպ:

Այոպէս ալ Յովհաննէս Թիւթիւնճի կրնար հետաքրքրութենէ մզուած այս ճամբորդութեան ձեւնարկած ըլլալ: